

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъэзет

Адыгеим федеральнэ мыльку къыІЭкІэхъашт

Адыгэ Республикаем ипсэолъиш федеральнэ программмэ «2020-рэ ильзым нэс псы хызмет комплексым хэхъонгъэу ышыщтыр» зыфиорэм хэхъагь. Псэуальэ пэпчкыгэяа республикэм бюджет проектыг къыгъэштыпкъэжыгь ыкъи зэнэкъокъум щыпхырыкъыгь.

Адыгэ Республикаем и Лышхъэу Къумпил Муратрэ псы къекуаплэхэмкъе Федеральнэ агентствэм ипащ ишшэ-рыльхээр зыгъэцкээрэ Вадим Никанорэ-вымрэ тапэкъе зэдашыгъэгъэ зээзгы-ныгъэхэм къаклеклогъе йофшэнэшхом мыйр икъеху хугъэ.

Хабзэм иреспублике ыкъи иффедераль-нэ къулукъухэм шуагъэ къэзытыре

зэдэлэжъэныгъэу зэдьрьеам ишуагъэкъе пэсольшишмэ ательягъэу сомэ миллионы 130-рэ субсидиеу Адыгеим къифыхэгъэжыгъэным фэгъэхыгъэ унашво аштагь. Республике бюджетым сомэ миллион 13 аш къифыхигъэжыгъэ.

Аш ишуагъэкъе 2019 — 2020-рэ ильзхэм республике ит селоу Вольнэм дэжь псыхъоу Лабэ дамбэ километри 4,1-рэ щагъэпсышт, Шэуджэн районымкъе псыхъоу Фарзэ дамбэ километрэ 28-рэ фэдиз игъэкъотыгъэу щагъэ-цэкіэжыгъэ, Красногвардейскэ районымкъе псыхъоу Псынешуу идамбэ щыщ километриту фэдиз игъэкъотыгъэу агъэцкэжыгъэ.

«Федеральнэ гупчэм іэпүїэгъоу къититыштым ишуагъэкъе проекти-шхо дгъэцкэн тльэкъышт — дамбэхэм ячыпкъ анах щынагъохэм юфшэнхэр ашыдгъэцкэжыгъэштых ыкъи дамбакъе тшын тльэкъышт. Псыр къыдэкъынм ишынагъо хэлшыкъеу тиреспублика къышыкличынмыкъе аш ишуагъэ къэ-къошт», — къытуагъ Адыгэ Республикаем и Лышхъэу Къумпил Мурат.

Шыгуу къэтэгъэкъыжы: Адыгэ Республикаем иминистрхэм я Кабинет ил-пэчіэгъэнэ фонд икъекуаплэхэм ишуагъэкъе мы ильзым нэпкхэм ягъэптын сомэ миллион 60 фэдиз пэуагъэхъагь. Аш нэмэйкъе псыыгъыпэм

иукеэбзынкъе ыкъи инэпкхэм ягъэ-птиэнкъе Адыгеим юфхабзэхэр щызэ-шуахыхэурагъэжьагь. Федеральнэ программмэ «Экологическая реабили-тация водных объектов» зыфиорэм тэгээпсихъагъэу ильзиплым къыкъоц чээзуу-чээзуу юфшэнхэр зэшшуахыгъэ. Федеральнэ бюджетым щыщэу сомэ миллионы 150-рэ а пшъэрлын пэуагъэхъашт. Джаш фэдэу псыхъоу Джаджэ игъэкъэбзэн сомэ миллион 15-м ехъу ильз къэс федеральнэ субвенциехэм ишуагъэкъе пэуагъэхъашт. Непэ Мые-къоцэ районым ит къутырэу Калининым илэгъо-благъохэм аш фэдэ юфшэнхэр ашэклох.

Мыием ыкъуапэ

Адыгеим икъэлэ шхъяаэу Мыекъуапэ загъэпсыгъэр ильзиси 161-рэ зэрэхъурэр непэ хэтэгъэунэфыкъы. Анах ўцышхэхэм ахалъытэрэ ыкъи тарихъ бай зиэ къэлэ цыкъур гъехъэгъэ гъэнэфагъэхэр илэхэу мы мафэм къеклоллагь.

Мыекъуапэ аужырэ ильз заулэм хэхъонгъэштүхэр зэришыгъэхэр тинэрильэгъу. Лъэныкъо пстэуми ахэр анэсигъэх, къалэр зэтгээпсихъагъэу, аужырэ шапхъэхэм адиштэу ары непэ зэрэтлэгъэхъурэр.

Сид фэдэ къалэ удэхъагъэми апэ нэплэгъум къиклидээрэр гъогухэр ары. Мы лъэныкъомкъе Мыекъуапэ гъехъэгъэ инхэр ышыгъэх. Ахэм языт аужырэ ильзитфим къыкъоц фэдэ пчагъэкъе нах дэгъу хугъэ. Гъогухэм ягъэцкэжын пэуагъэхъанэу республике бюд-

жетым ильз къэс ахъщэ къызэритбу-щырэм ишуагъэкъе мыш фэдэ зэхъокъы-ныгъэхэр тиэх. Ушызеклонкъе гумэкыгъоу щытыгъэ чыпилэ 80-м ехъумэ гъэ-цэкіэжыншхэхэр ашашыгъэх. Анахъеу анаэ зытырагъэтыгъэх лъэныкъохэм ашыщих автомобилхэр зыдагъэуцщ чыпилэхэр зэтырагъэпсихъанхэр. Джаш фэдэу лъэрсрыкъуаплэхэри янэпльэгъурагъэгъэгэ. Аужырэ ильзитфим къыкъоц тротуар квадратнэ метрэ 50-м ехъу агъэцкэжыгъэ.

Экономикэм хэхъонгъэхэр ышын-

хэмкъе инвестициехэм мэхъанэшхо я. Мыекъуапэ ипредприятие инхэм ыкъи гуртыхэм ямыльку шхъяаэ 2017-рэ ильзым инвестицииу халхъагъээр процент 40-къе (2016-рэ ильзым егъэпшагъэм) нахьыбэ хугъэ ыкъи сомэ миллиарди 3-рэ миллион 981-м къэхъагь. Лъэныкъо зэфэшхъафхэм аш-гъэцкэжыгъэх инвестиционнэ проекти-къэхэм ыкъи юфшаплэхэр зэрэгжэжыгъэхэм ишуагъэкъе мыш фэдэ хэхъонгъэхэр щыэх.

Чыгхатэхэм ягъэтысхъан фэгъэхы-

гъэ проектихэри Мыекъуапэ щагъэцакъе. Гектар 40 хувре чыпилтумэ мылэрьсэ чыгхэр къащагъэхий. Мыгъэ мылэрьсэ гектар 45-рэ ыкъи сэншхъэх гектари 10-рэ агъэтысхъанхэу агъенафэ. Мы пшъэрлын эзшхъыгъэным фэшл мун-ниципальнэ пэсуплэм ифермерхэм суб-сидиехэр аратыщ, мылькур федераль-нэ ыкъи шьольыр бюджетхэм къахахыт.

Мыекъуапэ Адыгэ Республикаем икъэ-лэ шхъяаэу зэрэштым къыхэкъе игъ-дэхэн мэхъанэшхо раты.

(Икъух я 5-рэ н. ит.).

ЗЭШХЭМ ЯШХАФТЫНХЭР АФАГЬЭШЬОШАГЬЭХ

Мыекъуапэ имэфэкі мафэ фэгъэхыгъэу Соловьев зэшхэм ацлэкэ агъэнэфэгъэ шүхъафтынхэр щитхууцлэхэр зыфаусыгъэхэм аратыжыгъэх.

1993-рэ ильэсүм кыщыубла-
гъэу гэсэнгъэм, культурэм,
псаунгъэм игъэлтэн, нэмьк-
хэм апъльхэм Соловьев зэшхэм
ацлэкэ агъэнэфэгъэ шүхъаф-
тынхэр аратыжых.

Адыгэ Республика клиническэ
сымэджэшчим иполиклиникэ
иравчэу Валентин Рогозиным,
Мыекъуапэ игурыт еджаплэу N
9-м хысалымкэ икэлэгэваджэу
Анна Белоконь, Адыгэ Респуб-
ликэм и Камернэ музыкальнэ
театрэу Ханэхьу Адамэ ыцлэкэ
щытым ихудожественнэ пащэу
Сулейманов Юнис Соловьев
зэшхэм ацлэкэ агъэнэфэгъэ
шүхъафтынхэр афагъэшьоша-
гъэх.

Мыекъуапэ иадминистрации,
Мыекъуапэ инароднэ депутатхэм

я Совет пещэнгъэ адзыезы-
хъэхэрээр лауреатхэм афэгушуа-
гъэх, шүхъафтынхэр аратыжы-
гъэх.

Къохыпэм щигсэухэрэ лъэпх-
хэм яискусствхэмкэ Къэралы-
гьо музееу Мыекъуапэ дэтым
щыклогъэ зэхахэй Правитель-
ствэм икъулыкъушлэхэр, куль-
турэм, гэсэнгъэм ыкли псау-
нгъэм игъэлтэн ялофышлэхэр,
циф цэрылохэр хэлэжьагъэх.

Ансамблэу «Синдикэм»
адыгэ къашьохэр кышишгъэх.
Ирина Кириченкэм классикэм
хэхэгъэ орэдьр мэкэ 18тгээ-
кэ кышиугъ, ансамблэхэу
«Форвардэр», «Мыекъуапэ
инэфильхэр», «Казачатэр»
лауреатхэм афэуджыгъэх.

САХҮДЭКЬО Нурбий.

Күшхъэфэчъэ спортыр

Мыекъуапэ имэфэкі фагъэхьы

Телефонкэ къатыгь. Күшхъэфэчъэ спортымкэ Дунэе зэлүкэгъухэр Казахстан щэклох. Спортсменхэм ялэпээсэнгъэ трекым кыщагъэльгъагьо. Ахэм ашыщ Стлашьу Мамыри.

Адыгэ Республика щапууэ Стлашьу Мамыр Урысыем күшхъэфэчъэ спортымкэ ихэшьып-
кыгъэ командэ хэтэу зэнэкью-
кою «Омниум» зыфиорэм хэлэжьагь. Едзыгыу 4 хүрэ зэлүкэгъухэм нарт шаом тэ-
клоныгъэр къащидхи, шүхъаф-
тын шъхьаэу Гран-прир кы-
фагъэшьошагь.

Тыгыуасэ километрэ 25-рэ фэдиз хүрэ гъогууанэр трекым кыщакгы. Спортсменхэр купхэм ахэтхэу зэнэкьюкүгъэх. Стлашьу Мамыр ялонэрэ чыл-
пэр Дунэе зэлүкэгъухэм кы-
фагъэшьошагь.

Нарт шаоу Стлашьу Мамыр, аш итренерэу Анатолий Лелюк кызыэретауагъэу, спортышом

тъэхъагъэу щашырэр Мыекъуапэ и Мафэ фагъэхьы.

Спортышом щитхууцлэхэр

кыщыдээзыхыхэрэм тафэгу-
шо.

ЕМТЫЛЬ Нурбий.

Зыдебгъэштэн плъэкыщт лъэныкъуабэ Ѣы

Урысыем пенсиехэмкэ исистемэ зэхъокыныгъэу фэхъуугъэхэм цыфхэм еплыкэ зэфэшхъафхэр аригъешыгъэх. УФ-м и Президент мы лъэныкъомкэ хэгъэхъонхэу ышыгъэхэм мэхъанэшхо ялэу елъытэ Урысые Федерации изаслучженнэ артистэу, Адыгэ Республика инароднэ артистэу Басть Азмэт.

Азмэт 1971-рэ ильэсүм Тбилискэ къэралыгьо хореографический училищир кытухыгь, «Ансамблэм иартист» сэнэхатыр зэригъэгъотыгь. 1990-рэ ильэсүм Адыгэ къэралыгьо къэлэгъэдже институтын урысыбзэмрэ ыкли литературамэрэкэ ифакультет кытухыгь Ильэс 38-рэ ыныбжьэу 1991-рэ ильэсүм пенсием кулагъэ. Ареу щитми, ыгукэ зыфщэгъэ сэнэхатыр ыгъэтылъижыгъэ, ныбжыкъэхэр къэшъоным фиғъесагъэх. Тыркуум ильэрэе тофшишлагь. Тхъабысыме Умарэ ыцлээ зыхырэ музикальнэ коллежий, Мыекъопэ къэралыгьо технологическе университэтим тоф ашишлагь. 2002-рэ ильэсүм кыщегъэжьагъэу 2018-рэ ильэ-

сум нэс АР-м и Къэралыгьо академическэ ансамблэу «Налмэсэм» идиректорэу тофшишлагь. Мы ильэсүм бэдээгүйм и 2-м кыщыублагъэу «Налмэсэм» иконцертнэ отдел ишащэ тоф ешэ.

Азмэт ильэс 65-рэ ыныбжь, ишүгь, тофшэнэр лъигъэктэ-
нимкэ джыри икъарыу ильэу елъытэ. Аш кызырэриуагъэмкэ, цыфхэм яшылэкэ-псэукэ елъыт-
тыгъэу мы тофгыом еплыкэу фырялэр зэфэшхъафы. Аш зэ-
рилтыгъэрэмкэ, псаунгъэ уилэу, пкуячэ изэу, тоф пшэнэр уфа-
емэ, къэралыгьом ишащэ пен-
сиехэмкэ исистемэ зэхъокы-
ныгъэу фишыгъэхэр игъоу
пльэгъунзу щит. Зэхъокыныгъэхэм зыдебгъэштэн плъэкыщт

Лъэныкъуаби кызыэрэдэлъытагъэм ицыхъэ тель.

KIARÉ Фатим.

Адыгэ Республика и Лышхъэ иунашь

Адыгэ Республика ипсэуплэхэм язэтгээпсихъанкэ ыкли ягъэкэбзэнкэ тофхъабзэу зэрахъащхэм яхыилагь

Урысые экологии шыхъафэу «Генеральная уборка страны» зыфилорэмрэ экологии тофхъабзэу «Сделаем! 2018» зыфилорэмрэ ахэлэжъэнхэм, Адыгэ Республика ипсэуплэхэр нахь зэтгээпсихъэгъэнхэм ыкли укъэбзыгъэнхэм атегээпсихъагъэу:

1. Игъо афэлэгъуагъэнэу:

1) Чылпэ зыгъэорышэжыннымкэ куулыкъухэм Адыгэ Республика ипсэуплэхэм язэтгээпсихъанкэ ыкли ягъэкэбзэнкэ шыхъаф (ыужкэ шыхъаф төзэ дгээжкюшт) 2018-рэ ильэсүм йоныгъом и 15-м зэхажэнэу, шыхъафын икэуухэр зэрээфахысыжыгъэхэм ехылпээзэ къэбархэр Адыгэ Республика тыхъээзыууцхъэрэ дунаимрэ чылопс къэклаплэхэмрэ якъэухуумэнкэ и Гъэорышланпэ лэклагъэхъанхэу;

2) Адыгэ Республика икъэралыгьо хабзэ ифедеральнэ куулыкъухэм ячылпэ органхэр, организациехэр шыхъафын хэлэжъэнхэу.

2. Адыгэ Республика тыхъээзыууцхъэрэ дунаимрэ чылопс къэклаплэхэмрэ якъэухуумэнкэ и Гъэорышланпэ шыхъафын икэуухэр зэфихысыжынхэу гэнэфэгъэнэу.

3. Адыгэ Республика тыхъээзыууцхъэрэ дунаимрэ чылопс къэклаплэхэмрэ якъэухуумэнкэ и Гъэорышланпэ лэклагъэхъанхэу Адыгэ Республика и Комитетэу чылпэ зыгъэорышэжыннымкэ куулыкъухэм адэлжээрэмрэ Адыгэ Республика ипсэуплэхэр нахь зэтгээпсихъэгъэнхэмкэ ыкли гъэкэбзэгъэнхэмкэ тофхъабзэхэр зэрээрхъэрээр аупльэкүнэу.

4. Адыгэ Республика ипсэолэшыннымкэ, транспортымкэ, псэуплэ-коммунальнэ, гъогу хъызметымкэ и Министерствэ республика, муниципальнэ мэхъанэ зийэ автомобиль гъогуухэр зэдагъэфедэхэрэм ягъэкэбзэнкэ ыкли хэкхэр лууыгъэнхэмкэ амалхэр зэрихъанхэу.

5. Адыгэ Республика мэзхэмкэ и Гъэорышланпэ чылгэу агъэтысихъащхэм якъэгъотынкэ чылпэ зыгъэорышэжыннымкэ куулыкъухэм лэплигъу афэхъунэу.

6. Адыгэ Республика лъэпкэ тофхэмкэ, лэклыб къэралхэм ашылсэурэ тильэпкъэгъухэм адырьлэ зэпхыныгъэхэмкэ ыкли къэбар жууыгъэм иамалхэмкэ и Комитет шыхъафыр зэрэклугъэм фэгъэхъыгъэ къэбархэр къэбар жууыгъэм иреспублике амалхэм къащихуутынэу.

**Адыгэ Республика и Лышхъэ
Къумпыл Мурат**

къ. Мыекъуапэ,
Йоныгъом и 13, 2018-рэ ильэс
N 226

Адыгэ Республика лъэпкэ тофхэмкэ, лэклыб къэралхэм ашылсэурэ тильэпкъэгъухэм адырьлэ зэпхыныгъэхэмкэ ыкли къэбар жууыгъэм иамалхэмкэ и Комитет гүхээшхо шыхъуу Урысые журналистхэм я Союз хэтыгыу Тутарыщ Жаннэ Хъасанбый ылхъур зэрээшмыгъэжыр ыкли зидунай зыхъожьыгъэм иунагъорэ игүпсэхэмрэ афэхъаусыхэ.

МЭЗ ХЪЫЗМЭТЫМ ХЭХЬОННЫГҮЭХЭР ЕШЛҮҮХ

Неущ мэзым илофышлэхэм я Маф. Адыгэ Республикаэм мэз хъызмэтэйм чыыпшо щиыгъ, сыда плюмэ Адыгеим ыубытырэ шъольырым ипроцент 40-м ехъур мэзхэм ательятағъ. Мы мафэм ехъуллэу мэз хъызмэтэйм зэкіэмкін нэбгырэ минищым ехъумэ тоф шашлэ.

Аперація є къихэбгъэшын пъэкъишт мэзхэм машлор къащымыхъунымкэ Ioфхэм язытэт зыпкъитыныгъэ зэрилэр. Игъом ыкъи планэу къафагъеуцигъэм диштэу Адыгэ Республикаэм ихэушъхъафыкъигъэ автоном гъэйорышланлэу «Адыгейская лесопожарная охрана» зыфи-лорэм ыкъи мэз участкэхэр бэджэндэу зыыгъхэрэм мэзхэм машлор къащымыхъунымкэ Ioф-тхъабзэхэр зэрахъэх.

«Адыгейская лесопожарная охрана» выфиорем епхыгъеу мешлогоэклюсэнымкэ мобильтнэ куп зэхаагь, ашт хэхъэх мэз участкэхэр бэджэндэу зыыгъхэр. Аш нэмийкэу яшлонгъоныгъеклэ зэхаагьэх мешлогоэклюс дружинэхэм зэзэгтыныгъэхэр адашыгъэх, техникир агъехъазырыгъ, ялофшиэн зэрэззэхащэн фаер дружинникхэм къафалотай. Mashлом пэшшуеклохэрэ пкыгъуя-кэхэр агъеуцугъэх, щылехэр зыпкэ рагъеуцожьыгъэх, пэшлорыгъэшь тофтхабзэхэр зэхаагьэх ыкли цыифхэм зызщаагъэпсэ-фын альэкыит чыпилэ 17 мэзхэм ашагъэпсыгъ.

Джащ фэдэу республикэм имээс фонд хахьэхэр чып!эхэр зэтэгээпсихъэгъэнхэм фэгъэхыгъ-гээ предложениехэр АР-м мэзхэмкэ и Гъэлорышлап!э къыхыгъ-гэх. Адыгейим мэзхэмкэ иплан ыкыл лесничествэм имээс хъызмет елхыгъэхэ регламентхэр эзхэгъэуцогъэнхэм мы уахътэм юф даш!э. Адыгейим имэхэм язытет, ахэм япчыагъэ зэгъэш!эгъэнхэм пае гъэльяшыгъэ шык!эм тетэү ювш!еныр агъэцак!э. Мы шыэрлытыр зэш!охыгъэным фытегъэпсихъагъеу федеральнэ бюджетым къик!ырэ сомэ миллиони 10 фэдиз агъэфедэшт, джащ фэдэу мээ чып!эхэр бэджэндэу зы!ыгъхэм сомэ миллион 30-м ехуу къатушишт.

Мэз фонпир зэрифэшъяаша

Дунэ шапхъэхэм адиштэу мэзыр зэтэ-
утыгъэным ыльэныкъокІэ ЙофшІэныр
апэу Урысыем и Кыблэ щезыгъэжьагъэр
Адыгеир ары. Ащ кыхэкІыкІэ респуб-
ликэм имээ хъызмэт ипредприятиехэм
яЙофшІэн нахышоу зэхацэн ыкІи ком-
паниехэу «ИКЕА» ыкІи «Леруа Мерлен»
зыфиЙохэрэм япродукции аІэкІагъэхъан
амал яІэшт.

тъефедэгъэним мэхъянэшко ил.
Ыпшъэкэ зигугуу къэтшыгъэхэ
пшъэрлыкхэр зэшлөхыгъэхэ
зыхъукэ, мэзхэм ясанитарнэ
зытет зыфэдэм уасэ фэпшын,
джащ фэдэу раупкыгъэх чыиг-
хэр икілэрыкілэу зыщыгбэгъя-
сыжынхэ фэе чылпіхэр къы-
хэхыгъэнхэ, машлор къэмыхъу-

ным фэшл мээхэр къэухуумэгъэн-хэм фытегъэпсыхаагъэх гъогу-хэр зыщыпшынхэ фаехэр бгээ-нафэнхэ, плъакьшт.

Колхидскэ хэшъаэм икъэухьумэн фэгъэхъыгъэ |офф|эным

АР-м мэзхэмкэ и Гъэлорышлаптэ чанэу хэлжээ. Мыр ежь-ежьи-рэу кызыщыкырэ чынпэ закъоу щылэр республикэр ары. Аш икъеухумэн мэхъаншхо зэрилэр кыщауга АР-м и Лышихъэу Күмпүл Мурат тхамэтагъор зыщыззерихъэгъэ зэхэсигъоу жнонгыуаклэм и 4-м щылагъэм.

Мы тофхъабзэм хэлэжьаг Гъэ-
ЮрышIапIэм ипащэу Былымыхъэ
Рэшьидэ.

Республикэм ипащэ кызыэрэхигъэшыгъэмк!э, колхидскэ хэшьаем икъянухъумэн республикэм

ТафэгүшIo!

*Адыгэ Хэгъэгум мэз ЙофхэмкIэ и ГъэЙорышIанIэ, мэз
ЙофхэмкIэ ветеранхэм я Хасэ ыкIи цIыф жьугъэ
куп зэхэтэу мэзым иЙофышIэхэм агуэрэ апсэрэ къаб-
гъодэкIэу афэгүшIох мэз хъызмэтым иЙофышIэ-
хэмрэ ветеранхэмрэ ямэфэкIэу къэблағъэрэм фэшиI
ыкIи афэльяIох мэфэкI
хъяр къафихъянэу, узынчъэ-
ныгъэ пытэ ясабийхэм,
яIахылхэм яIэнэу, мамыр-
ныгъэрэ насыпрэ къябэкIэу
псэунхэу.*

Р. Я. Былымыхъэр,
А. С. Болэкъор,
М. Хь. Хъатикъуаер.

имызакъоу, зэрэкъэралыгъоуи
махъанашхо шыри

АР-м иминистрэхэм я Кабинетрэ автоном коммерцием емыгыгэе организаце «Тэмүр Кавказым ичилсэ икъэгзэнэжьынре икъэухумэнрэ я Гупч» зыфиорэрэ зээгэйныгэу зэдашыгээм диштэу проектэу «Колхидске хэшьеам икъэухумэн» зыфиорэр агээцаклэ. Аш къыдыхэлтыатагъэу 2017-рэ ильэсэм хэшьеэ чыиг мийним ехъу агъэтысыгь. Мы ильэсми а Ioфшэнир лъагъэкло-тагь. Чыопсым и Дунэе мафэрэ Урысыем иэколог и Мафэрэ къадыхэлтыатагъэу мэкьюогъум и 5-м мы Ioфтхъабзэр лъагъэ-кло-тагь ыкчи чыиг цыклюхэр агъэтысыгъэх. Аш волонтер 20-м ехъу хэлэжьагь. Ахэр Адыгэ къералыгьо университетын, Мыекъопэ къералыгьо технологичесэ университетын ястудентых ыкчи общественна-

Ар зэшлөхыгъэным ыкли мэз хъязметэм инвестициеу къыхальхъэрээр нахьыбэ шыгъэным афшэ! Гъэлорышаплэмэр АР-м экономикэ хэхъоныгъэмкэ ыкли сатыумкэ и Министерствээрэ зэг्यусэхэу программэ зэхагъэчло.

Гээлорышлалтэм илофыгъохэм язшэшхүйн республикэм ипашхээм сыйдигүү анааэ зэрэтэйм, мээ хъязметэм тоф щыгышлэхэрэм явшьэрилхээр зэрифешуушэу зэрагчэцаклэрэм үики цыифхэм чыюопсым икъэухъумэн мэхъянэшхо зэрэратьрэм яштуагъякээ Адыгейр талэкли анаах шольолтыр дахэхэм зэращыщыщтым уицыхэе төбгъэлты хүүнт.

— Мээмийт юф щызышшэхэрэм ягухэлт зы — тимээхэр къэухуумгээнхэр ыкли наах дахэ хъунхэр, машлор алчыжьэу, жыбы хъугьеэх чыгхэр хэтэймэгъэлдэжьэу шынхэм тишлагаа.

Адыгеим имэзхэм язытет, ахэм япчья-
гъэ зэгъэшIэгъэнхэм пае гъэльэшы-
гъэ шыкIэм тетэү IофшIэныр агъэцакIэ.

организациеу «Урысыем иныб-жыкىләхәм я Союз» зыфиорәм

и Адыгэ къутамэ илъыклох. Дунэе шапхъэхэм адиштэу мээыр зэтэутыгъэнэм ылъэнекъокэ юфшэнэр апэу Урысыем и Къыблэ щезыгъэжъягъэр Адыгэйр ары. Ащ къыхэкъыкэ ре-спубликэм имээ хъызмэт и пред-приятихэм яюфшэн нахьышоу зэхашэн ыкыи компаниихэу «ИКЕА» ыкыи «Леруа Мерлен» зыфилохэрэм япродукции алекла-Бухсан смал сасчт.

Рэшыдэ. — Мээым шуагъэу къытын ылъякъыщыр зэкэ къед-гъетынэу тифхэхъазыр, Адыгэим и Лышихъэ ашкэ къыддьыре-гъаштэ. Чынаагъэ тымышэу ти-мэхэм къатырэ пхъэр дгъэ-федэмэ, тиреспублике иэконо-микэ хэхъоныгъэшүхэр зэри-шыцхэм сицыхъэ тель.

Мээ хъызмэтэм юф ѿзыы-шэхэрэм, ветеранхэм ямэфэ-къэв, къэблагъэрэмкээ Гъяло-

КИАРЭ ФАТИМ.

Тарихъыр зымышIэрэм къэкIошт уахътэ иIэн

Мыекъупэ тарихъ

ЧыпІэ гъэшІэгъоныбэ ил

Хэтрэ цыиф лъэпкьи анахъэу къызэтезгъэнэштыр итарихъ чыжки благы клиугъуаеу, зэригъашлэу, зериухъумэрэй ары.

Адыгэхэм гъашэм лъэпсэ куу Ѣырја, лъэпкъ лъачэх, аныбжь илъэс мин зытфыхэу къалтын-тэ. Ау тэ непэ зигугуу къэтшын-щтыр Адыгейим — хэку гупсэм икъэлэ шъхъаэу Мыекъуапэ итариих чыыпэ гъэшлэгъонхэр арых. Ахэр охътэ хъуగъя-шэгъя зэфэшъхаффхэм япхыгъя заклэх, Ѣылэклэ-псэуклэм игутео лъэш къыраотыкхэу Ѣыгъеунэфыгъэх. Мы тарихъ чыыпэхэр Іэмэклэ-лъэмаклэхэп, ахэм лэшлэгъу лъэбэкъу инхэр ахэушлэфагъэх. Титарихъ блэкъыгъя дэгъоу зэд-гъашэмэ, тинепэрэ мурад инхэри нахъ зэшлэхъигъошу эзэр-тфэхъүүтхэм телжэнлжэшырэп.

адыръягъэх революцием ибэнкэлээ цэвэрхөхэм. 1921-рээ ильээсүм имээсаэ мы чыныпэм всеобучымкэ (мышшэныгъэр гъэклюдигъэнымкэ) митинг щызэхажэгъягъ, аш кыышыгущынгъягъ зэрэ Урысыеу истаростэу М. И. Калининыр.

Мэккуогъум и 11-м, 1959-рээ ильээсүм скульпторэу М. Г. Манизер ипроекткэ гулчэм Советскэ Союзым и Коммунистической партие ыкчи Советскэ къэралы-

щыжын фаеу хъувъагээ. Мынэу М. Горькэр зыщаыгъыгъэм шлэжь пхъэмбгы тырагъеуцагь.

Тикъалэ ианаах саугъэт инэү мэшшокуцгогу вокзалим ыкыбыкээ щагъеуцгъэм граждан заом ильхъян цыиф хьиемэ хъазабэу ащечыгъэу, ахэр зэрээзтэйра-уклагъэхэр къеушыхъаты. Мынчыпээр ары 1918-рэ ильсэым илоныгъо и 21-м ичэш, лажни-хъакьи зимыгъэ къэлэдэс нэбгырэ 4000-р — лэжъаклохэр.

Кіе апэрэр Шъхъэгоща Іушъо Урысые Империем идзэклонл-хэм 1866-рэ ильэсүм зыльда псе щызэтэйральхъэльгээ къялэ садыр ары, чыыг лъэпкэ зэфээ шъхъаффхэр аш ильэс 20 тешла гъэу щагъэтысыгъагъэх, цыфхэм жыкъэщеплэ-зыплъыхаплэу къэклюхаплэ-зэхэхъаплэу ялагъ Зэклэ чыыпальэм итеплэ шхъон тэ дахэ, ижбы къабзэ гум зырагъэгъэпсэфыщтыгъ. Анахьэумы чыыплэм зэхъокыныгъэхэр илэх зыхъугъэр я ХХ-рэ ллэшээ

Капланов байм иягъэр щытыгъ. Къэлэ гупчэ телеграфыр аш пачыжъягъэп.

Гупчэу Ленинным ыцлэ зыхырэм зээ ужым ѩэплэ чынылэ зэфэшьхъафыбэ итыгъ: ѩэплэ цыкликбэм анэмыйкэу, ку зэклэшлагъэхэмкэ къаклохэти, къара-хыхээ щыщэштыгъэх, нахь тэрэзэу къэплон хъумэ, бэдзэр-шынлагъ. Урам шхъялэр зыщи-ухырэм, мэшлокугъогу вокза-ллыр къалэм иунэ анахыжъхэм ашыщэу щитыгъ.

Урамхэу Гагаринымрэ (Больничнэштыгъэмрэ) Крыловымрэ азыфагу псыкъэтэйпэ башнэ лъягэр щагъэпсыгъагь. Ар пытэ дэдэү зэрашыгъагьэм кыхэ-кіэу зэо ужым итэкъуафэу къэ-нагъэхэр ерагъэкіэ зэхаххи, |уахыжыгъаях.

1950-рэй ильясым Мынкью-
пэ ГЭС-р кызызяуахыгъаь, ка-
налэу аштуклурэр къэлэ плоти-
нэм къыхэклэу къэлэдэсхэм леклэ
ашыгъаь. Техникэр икъущты-
гъэп, кирк, лом, къазгъыр зы-
фэпюштхэр агъэфедэштыгъэх.
Псэуальэм, ГЭС-м ишын аухи
затүпщым, къалэм электричест-
вэр къынасыгъ, къызэлтынафыгъ.

Илья́рго́йбу къалэу Мые́къуа-
пэ зиштагь, хэхуа́гъ, зиэты́гъ.
Тапэкъэ къэлэжъым еджэпэ заул
дэтыгъэр: реальнэ училищыр,
джы СОШ N 5-р, бзыльфыгъэ
гимназиер джы гурьт еджап!эу
N 6-м иунэ чиэтыгъ ык!и къэло-
гъэн фае СССР-м инароднэ ко-
миссархэм я Совет иунашъокъэ
шышъхъэуум и 21-м, 1943-рэ
ильэсым къыщыублагъэу Мые-
къуапэ Краснодарскэ Суворов-
скэ дээ училищым йоф зэрэши-
шлагъэр, зэо лъэхъаным учили-
щыр анах унэ къызэтенагъэу
джы гурьт еджап!эу N 5-м,
гимназием, иунэхэм зэрач!этыгъ-
эр ары. Мые́къуапэ мы Суво-
ровскэ училищыр ильэсиплэ
дэтыгъ, етланэ Темыр Осетием
агъекощыжки, 1967-рэ ильэсым
зэбгыращыжьыпи, ар ыльтапсэу
Орджоникидзе иапшъэрэ обще-
войской команднэ училищэу
А. И. Еременкэм ыц!э зыхырэр
зэхашгэгъагь. Мые́къуапэ учили-
щыр зышэлэм аш щеджагъэхэм
ащыщыгъ полковникуэу, тарихъ-
ш!энэгъэлэжъэу Сыджыхъ Хъа-
сортад.

Непэ Мыекъуапэ щылэнныгъэ лъэнныкъуабэмкэ гъэзагъэу лъэшэу зиштагъ, чыгпіеу зыдэцьсыым ичыюопс идэхагъи, хэхъоныгъэ инэу ышыгъэхэми, зэгурыноныгъэ-лъытэнныгъэу цыиф лъэпкъы-бэ зэфэшьхъафэу щыпсэухэрэм зэдьрялэми, къэлэдэсхэм япчьягъэ зэрэхэхъуагъэми, сабыйхэр бэу къызэрэцьхъурэми уагъэразэ.

Тикъэлэ шъхъаlэу Мыекъуапэ и Мафэкlэ тыфэгушlозэ, инасып гъогу къыхъэнэу фэтэlo!

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

гъом язэхэцклоу В. И. Лениным
исаугъэт щагъэуцу гъагъ.

рабочхэр, нэжь-ижхэр, кіэлэ-
цыклюхэр — зыщызетырауkla-
гъехэр. Хети ашыгъупшагъэп

щэрэхъжыые лъэрчъехэмкіэ кызыщечъэкыщтыгъэхэр. Кинотеатрэу «Гигантым» мэшошхом зыкъызыщештэм ыужитепльэ зэрэштиг агъеклэжыгъ. Культурнэ тофшланлэу «Гигантым» изакьоп къэлэ пчэгум итыр. Мыш игъунэгту дэдэу урамэу Пушкиным (Бульварнэ щтыгъэм) Пушкиним инароднэ Унэ тет. Ащ тапэкіэ итепльз нэмыхк шыыпкъагъ, заом игъом унэр агъэфыкъуи, гъэцкіэжын тофшлэнхэр Ѣыкыуагъэх. А лъэхъаным мыш «Русский театр»

инароднэ художникэу, Ленинскэ премием илауреатэу М. Г. Манизер ыкли иклалэу О. М. Манизер. Ошьгум чөэрэ мыжъс лъэгаплэм, зэшым фэдэу, джэрзым хэш्यыкыгъэ нэбгыриту — урыс витязымрэ адыгэ дзэклоплымрэ — члэт. Ахэм алэхэр зэрэйгъ ыкли унэшьо тхапэ тхыгъэр алгү иль. Саугьэт мыжъо лъакъом тетхагь: «Навеки с Россией».

ралоштыгъ. Къэлэдэсхэм зэкэз артистхэр яklасэхэу дэгьоу ашлээ щтыгъэх: Н. Шъхъаклумыдэр Гариныр, Ахэджагохэр, Со-венкэр, нэмькчхэри. Къэлэ гъо-гухэм янахыбыр етлагъ, гупчэе урам зыщыплыр асфальтыгъ Ульыкчутэмэ, офицерхэм ягар-низон Унэ (щэфаклоу Зинько-вэцкэм иунагъэр) ylokэ, аш-тиэклю ушлокымэ, хъаклещэу «Мыеккуапэ», урамэу Красно-октябрьском, № 28 м. талеки

Мыем ыкъуапэ

(Икъех.

«Лъэхъаным диштэрэ къэлэ гъэпсынъир» зыфилорэ проектым Адыгеим икъэлэ шъхъаї чанэу хэлажьэ. Блэкыгъэ ильэсүм алэрэу Мыекъуапэ мыш хэлэжьагь, щагу 19 щагъэкъэжыгь, ахэм бэу зэтет унэ 41-рэ зерапхы. Джащ фэдэу обществен нэ чыпилгумэ гъэцкэжынхэр ащашигъэх. Зэкіэ бюджетхэм къахъыгъэ сомэ миллиони 112-рэ мы йошлэнхэм алэугъэхьагь.

Республикэм икъэлэ шъхъаї анахь чыпіэ дахэху илэхэм ащащэу зыгъэпсэфыпэ паркым изытет нахьышум ыльэнъикъох кэ зэхъокы. Цыфхэм къызща-

зэришыхэрэм игугу тшы зыхъукіэ, къэбзэнгъэм тынаэ тетымыдзэн тъэкыщтэг. Блэкыгъэ ильэсүр экологиэм и Ильэсүр зэрагъэнэфэгъагъэм диштэу, республикэм икъэлэ шъхъаї юфтхъэбзэ зэфэшхъафхэр щизэхашаагъэх. Ахэр анахьэу зыфэгъэхыгъэхэр чыюпсым икъеухумэн къэлэдэсхэм анаэ тყадзэнъир ары. Мазэ къэс республикэм икъэлэ шъхъаї къэбзэнгъэм фэорышлэхэрэ ултъэкунхэр щизэхашэштгэх.

Ахэм яшуагъэкэ гектари 190-рэ фэдиз аукъэбзыгь. Йошлэнхэр джыри лъагъэхьатэх. Мыекъуапэ хэхъоныгъэхэр ёшы, аш ѿпсэхэрэм ыкы

къеблагъэхэрэм щылэкіешу ялэным фэлажьэ. Блэкыгъэ ильэсүм шъольтырым ипащэ ишшуагъэкэ республикэ диагностикеске гулчэм ишын рагъэжьагь. Аужыре шалхъэхэм адиштэрэ оборудование зычэйт ѹезапіэ къыцызэуахыгь.

Сабый ибхэм ыкы ны-тыхэр зышхъащымытыжъхэм псэуплэхэр ягъэгъотыгъэнхэм республикэм ихэбзэ къулыкухэм юф дашэ. Блэкыгъэ ильэсүм

урамэу Остапенкэм ыцэ зыхъырэм бгью зэтет унэу щашыгъэр атыгь, сабый ибэ нэбгыри 100-м ехъумэ яфэлафшэхэр зэшшохыгъэх хъуль.

Джащ фэдэу унэгъо ныбжынкіэхэм илэпилэгъу афэхъух. Блэкыгъэ ильэсүм унэ зэрэгъэтынум е ашынум фэгъэхыгъэ социальнэ тынхэр унэгъуи 114-мэ афатлупшыгъэх. Федеральнэ бюджетым къыхъыгъэ сомэ миллион 80-м

ехъу аш пэуагъэхьагь. Псэуплэ амалэу ялэхэр нахьышу ашынхэм фэш! Мыекъуапэ щыщ унэгъуи 104-мэ мыгъэ илэпилэгъу афэхъущых.

Къялэр зэрагъэдахэрэм даклоу еджаплэхэр, сабый Ыыгыпилэхэр зэтирагъэпсихъях. «Черемушки» зыфалорэ районным нэбгырэ 1100-рэ зычэфэшт еджаплэ щашынэу агъенафа. Лицеу N 35-м гъэцкэжыншохэр Ѣеклох. Станциэу Ханскэм къэлэцыкы ыгыпіэ щашын гухэль ѿй.

Ныбжынкіэхэм шэнгээх күхэр зэрагъотынхэм, спортым пышагъэхэу къэтэджынхэм алае Мыекъопэ къэлэ администрацием йошлэнхшо егъэцакіэ. Къэлэджаклохэм азыфагу зэнэкъохуухэр щизэхашэх, юфтхъэбзэ гъэшлэгъонхэр щырагъэклокых. Тинеушрэ мафэ лызыгъэктэштхэ ныбжынкіэхэм яуахтэ шуагъэ къытэу агъэхлоным, ахэм щылэкіэ-псэуклэ амалхэу ялэхэм ахгэхъохъэенным муниципалитетым ипашхэм мэхъяншо раты. Аш фэдэ пшъэрэль къегъэуу Адыгеим и Лышхъэу Къумпилы Мурат.

Гъонэжжыкъо

Сэтэнай.

Сурэхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

къухъан альэкъищт лъэсрэйкала піэу метрэ 200 зикъыхыагъэр плиткэкіэ агъепклох. Остыгъэхэмкіэ къагъэнэфыгь, къэгъагъэхэр щагъэтэйсъхыагъэх. Паркым изэтгээпсихъан пае сомэ миллиони 9 фатлупшыгь.

Үпекіэ зиггуу тшы къэтшыгъэ проектым игъэцкіэн мы ильэсими Мыекъуапэ щылъагъэхьатэ. Щагу 20 зэтырагъэпсихъанэу агъэнанафэ. Къыхэгъэшыгъэн фае проектым къыхэлэжъэнхэ амал къэлэдэсхэм зэряэр. Обществен нэ чыпіэ, гъэцкэхэмкэ зиццыклохъэ альтэрээм амакъэ фатын альэкъыгь. Йофтхабзэм нэбгырэ мини 2-м ехъу къыхэлэжъагъэ. Ахэм къыхахыгъэм диштэу Зыкыныгъэмрэ Зэгурьоногъэмрэ ягупчэ, Мэздахэ идэктоялпэ, урамэу Шоссейнэм къылэууль паркыр, алэрэ 104-мэ дэж ѿйт скверыр зэтырагъэпсихъэ.

Мыекъуапэ хэхъоныгъэхэр

ЯтІонэрэ хыныгъори агъэпсынкIэ

Теуцожь районом имеханизаторхэм лэжыгъэшхо къахыжьи яхыпкъхэр агъэкъэбзэжыгъэхэми, ягубгохэм йофшIэнэр ашызэпүурэп.

Тэлъэгъух пчэдыхж нэфшьа-гъом трактор кючIэшхохэм пхъэлешшохэр лъагэу іетыгъэхэу е чыгур зэрагъэушь-быре культиваторхэр, нэмикхэр апышлагъэхэу. Чэщим йофзышлагъэхэ механизаторхэм охтэ лые тырамыгъашIеу ачып-пэ ехъях мафэм губгю йофшIэнхэр зыгъэцкIэштхэр.

— КIэкIеу къэплон хъумэ, — elo районом мэкъу-мэцымкIэ игъэлорышапIэ ипащэу Хъэдэгъэлэ Мэджыдэ, — тигубгохэм чэщи мафи ашыжют. Зым чыгур ежю, адэр бжыхасэхэр зыхалхъащтыр егъэушьэбы, ящэнэрэм сеялкэр пышлагъэу чылапхъэр хельхъе. Тызпильыр тимеханизаторхэрэ, тиагрономхэрэ, тифермерхэрэ, хызметшапIэхэм япащхэрэ къихъащ ильесим игъэбжэу непэ лъэпсэшу фэтшыныр, гүнэпкъакIэхэр штэгъэнхэр ары.

Аш пыдзагъэу йоныгъо мазэм и 10-м ехъулэу бжыхъэ лэжыгъэхэм яхэлхъанкIэ йофшагъэу ялхэм Хъэдэгъэлэ Мэджыдэрэ агроном шхъаIеу НатIэкъо Махьмудэрэ тащагъэгъозаг. Бжыхъэ лэжыгъэ гектар 10474-рэ районом ичыгулэжхэм хальханэу щыт. Аш щыщэу хъэр гектар 443-рэ, коцыр — 8769-рэ, тритикалер — 364-рэ, кынмэфэ рапсыр гектар 89-рэ.

Адэ сыйд фэдэхэ непэрэ уахтэм ехъулэу йофшагъэу ялхэр? Нафэ кызыэрэтфехъугъэмкIэ, чыгу гектар 10474-м ызыныкъом нахыбэр неп пломи сеялкхэр хэбъэхъанам фэхъа-зыр. Кынмэфэ рапсэу хальханэу штыгъэ гектар 89-мэ, апхыгъахэр гектар 1025-рэ. Ар зыщыхъаагъэр хызметшапIэхэм «Адыгейское» зыфилорэмрэ (итхъаматэр Сергей Шевченкэр, иагроном шхъаIеэр Пищидатэкъо Альберт), «Синди-ка-Агромрэ» (ипашэр Кушу Рэмэзан, иагроном шхъаIеэр Тыгъужь Нурбий).

ХызметшапIэхэри, фермерхэр яшыкIагъэхэ чылэпхъэ лъэпкъышуухэр лэжыгъэшхо къээтыштхэм, ахэм адыхальхъащ чыгъэшшум якызлэкIэхъехан ыуж итих.

АльэкI къагъанэрэп

Районом ичыгулэжхэм мыйхъахэрэ натрыф гектар 6836-рэ, тыгъэгъазэу — 6434-рэ, сое гектар 737-рэ, пынджа-гектар 400 Iуахыжынэу щыт. Непэ ехъулэу натрыфэу Iуахыжыгъахэр гектар 503-рэ. Аш щыщэу гектар 353-рэ зыщыуахыжыгъэр пшъэдэкIыжъэу ыхырэмкIэ гүнэпкъэ гъэнэфагъэ зиэ обществэу «Агромир» зыфилорэр ары. ГурытыхмкIэ гектар пэпч къира-гэтигъэр центнер 30. MakIэ. Зэрэогъушуагъэм ыпкъ къикIеу клаалхэм альэкI къамыгъанэу натрыфын дэлэжагъэхэм, зэрэггүагъэхэу хъугъэп.

Фермерхэрэ натрыфын икъэ-ложын фежъагъэх. Ахэм натрыф гектар 4187-у ялэм щыщэу Iуахыжыгъэр 150-рэ. Гектарын къикIыгъэр центнер 30. ТIэкIу

къэгъушымэ, фермерэу гущы-Игъту тызфехъугъэхэм йофшIэнхэр агъэпсынкIэнэм зэрэфхэхэхэр къыталаагъ.

Тыгъэгъээзэ гектар 6434-у ялэм щыщэу къаложыгъахэр гектар миным шлокы. ГурытыхмкIэ гектар телтытэу къахыжыгъэр центнер 14. ДжарырэкIэ мы къэтлаагъэр зиофишшэхэр фермерхэр арых.

Соер анахь зыщагъэбэгъуагъэр хыз-мэтшапIэу «Адыгейский» зыфилоу Пэнэжыкъуае дэтыр ары. Аш имехани-заторхэм ашIэгъэгъэ гектари 169-м щы-щэу 149-р Iуахыжыгъах, гектар пэпч центнер 13,17-рэ къирахыжыгъ.

Іахь зэхэль хызметшапIэхэу гектар 2076-рэ Iуахыжынэу щытхэм ашыц джыри лэжыгъэхэм икъэложын фежъагъэх. Комбайнэ ямыIэкIэ арг, ялэжыгъэ хъасэхэм ягъо хъу-гъэгоп.

ФермерхэмкIэ анахыбэу зыщыуахыжыгъэхэр Джэ-

джэхъэблэ къогъо ощхым къыз-шиухъэштыгъэр ары. Хъашхуа-нэкъо Ильич итыгъэгъазэ азуу Iуихыжыгъг ыкIи ыщэгъах. Шынхээ Юри, Нэхэе Адами, Лыбызыу Аслъани, нэмикхэм ялэжыгъэ икъэложын гүнэм нагъэсигь.

ДжарырэкIэ тыгъэгъазэр анахь зыгъэбэгъуагъэр Мыгу Гъэ-зэуат — гектар пэпч центнер 30 къыригъэтыгъ. Джарымэ-къо Аслъани центнер 261-рэ къыхыжыгъ. Зигугъу къэт-шыхъэрэх яхъасэхэр зэпчэ-жъэхэп. Ячыгхэри, ощхуу къафещхыгъэри зэфэдэ. Лэжыгъэу къэпхыжыштхэм ибажэ бэмэ ялытыгъ. Ахэм ашы-щых чыгур зэрэбгъэушьэбэрэ, чылапхъэр зыфедэр, ар зы-щыхапхъэрэ уахътэр, чыгъэ-шшоу бгъэфедэрэ, узэрэдэ-лажъэрэ, нэмикхэм.

**Районом ичы-
гулэжхэм мый-
бжыхъэ натрыф
гектар 6836-рэ,
тыгъэгъазэу —
6434-рэ, сое гек-
тар 737-рэ, пынджа-
гектар 400 Iуа-
хыжынэу щыт.
Непэ ехъулIэу
натрыфэу Iуахы-
жыгъахэр гек-
тар 503-рэ.**

районом иагроном шхъаIеу НатIэкъо Махьмудэ. — Мы лъэхъаным тыфежъягъ тимыIэ-щтыгъэ соем иуухыжын. Мыгъэ а лэжыгъэр гектар 737-мэ тихызметшапIитфимэ аш-шагъ. Аш щыщэу непэ ехъулIэу Iуухыжыгъахэр гектар 678-рэ, тыуухыгъэ пломи хъущт. Гектар пэпч гурытыхмкIэ къитхыгъэр центнери 7,5-рэ. Лэжыгъэ тонн 508-рэ хъамбархэм ачIэтль-хажыгъах.

Анахыбэу соер зыщашIэ-гъагъэр ыкIи икъэложын зыщашуухыгъэр ООО-у «Айрин» зы-фалорэр ары. Аш сое гектар 296-у щапхыгъэм гектар тэлтытэу къырагъэтыгъэр центнери 3,8-рэ. Районом гурытыхмкIэ къыщахыжыгъэм ызыныкъу ныэл.

Соер анахь зыщагъэбэгъуа-гъэр хызметшапIэу «Адыгейский» зыфилоу Пэнэжыкъуае дэтыр ары. Аш имехани-заторхэм ашIэгъэгъэ гектари 169-м щыщэу 149-р Iуахыжыгъах, гектар пэпч центнер 13,17-рэ къирахыжыгъ. А пчагъэр гу-рытыхмкIэ районом къыщахы-жыгъэм фэдиту хъазыр мэхъу. Джаш фэд, Кушуу Рэмэзан эзипээ «Синди-ка-Агром» сое гектари 142-у ялагъэр Iуахыжыгъах, гектар пэпч центнери 10,8-рэ къирахыжыгъ.

— Ахэм анэмикIуу пынджа-гектар 400 тил, — elo Хъэдэгъэлэ Мэджыдэ. — ЯзыткIэ гъэрекIорэм нахь дэгъух. Якъэ-ложын мэфэ 15 — 20 горэмкIэ фежъэштых. Арышь, гъэрекIорэм ельтыгъэмэ, мыгъэ лэжыгъэм пае агъэфедэрэ нахыбэу къэтхыжынэу ыкIи тибжыхъэ йофшIэнхэр зэкIэ, бжыхъасэхэм яхэлхъани анахь охтэшшухэм зэшшотхынхэу тэ-гугъэ. Джары непэ амалэу ти-лэр зыфедгъэорышIэрэр, ти-механизаторхэм чэщи мафи ямыIэу йоф зыдашIэрэр.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

Апшъэрэ еджапIЭМ истудентых

Апэрэ курсым исхэм я Мафэ Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым щыхагъэунэфыкыгъ.

Ныбжыкъехэ апшъэрэ еджапIЭМ ишагу щаугъоигъехэм, мэфэкI шыкъем тетэу юфтихъабзэр афызехащагъ. Мыгъэ нэбгырэ 1300-м ехүмэ университетим ипчъехэр апэрэу къафызэуихыгъ.

Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетим и Президентэу Тхъакъущинэ Аслъан студент хъугъехэм къафэгушуагъ, мы апшъэрэ еджапIЭМ гъесэнгъэ щыззераагъегъотын амал зэрялэр къыхигъещыгъ.

— Ильэс 25-у Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетим юф зишэрэм къыкъоцI шэн-хэбзэ гъэнэфагъехэр илэх хъугъэх. Ахэр шьори зэрэжкугъэцэлжтхэм сицыхэтель, — къыгуагъ Тхъакъущинэ Аслъан. — Университетир тикъэралыгъо имызакъо, Ыкъыбми щашIэ, къэзыухыгъехэм чыжъэу зыцэ лугъэу ахтэир бэ. Шлэнэгъэ куухэр зыэкъэлъэу апшъэрэ еджапIЭМ къычилтүпштхэм ашыц шъухунену тэгугъэ. ШъумэфэкI мафэкIэджыри зэ сышуфэгушо, гъехъагъехэр шъушыизэ шъуеджэнэу сышуфэльяло.

Студентхэм гущыI фабэхэр запагъох нэуж проектэу «КIэу-тьеокло апшъэрэ еджапI — Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университет» зыфиорэм нахь игъекъотыгъэу ныбжыкъехэр нэуласэ фашыгъэх. Аш

пшъэрэиль шъхьаэу илэр апшъэрэ еджапIэр нахьшиоу зэрбгээгэорышиэн плъэкъищ шыкъехэр къыхехыгъэнхэр, кIэлэгъяджэхэм ыкIи студентхэм ЫпыIэгъу афэхъуягъэныр, учреждением интеллектуальна амалеу Ыкъелхэр ыгъэфедэнхэ юльэкъыныр ары. Проектым къыдыхэлтыгъаэу апэрэ курсым ис студентхэм площадкэ 20 къафызэуяхыгъ. Ахэм яклюлэнхэ, зыфэдхэр зэрагъэшэн амал ял. Нахь къапэблэгъэ лъэнэхъяар къыхахынам, ашкэгъехъагъехэр ашынам, лъэгэлхэм анэснинхэм площадкэхэр афэлорышищых.

ЩашIэ Нуриет технологиехэмкэ факультетир къыхихыгъ. Ар колледжий щеджагъ, нэужум апшъэрэ гъесэнгъэ зэригъэгъотынэу Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетим къычIэхъагъ.

— ҮпэкIэ ултыкъотэнымкэ, шлэнэгъэу зэбгээгъотыгъехэр бгээфедэжынхэмкэ мы университетир студентхэм ялэпыIэгъу, — игупшысэхэмкэ къыддэгугащэ Нуриет. — Сыфэчэфэу сыйкычIэхъагъ, къыхехсхыгъэ лъэныкъомкэ юф сшэнэу зысэгъэхъазыры.

Мы факультетир джащ фэдэу къыхээхыгъэ Роман Денделевич тызэрэшигъозагъэмкэ, ятэ поэольэш. Ицынкүгюм къыщегъэжъяаэу ашкырыпплыз сэнхэхатыр ежыими пэблагъэ хъугъэ, нэужумы лъэныкъомкэ апшъэрэ гъесэнгъэ зэригъэгъотын пшъэриль зыфигъэуцужжыгъ.

АгукIэ зыкIэхъопсыщгъэхэ университетим щеджэнхэ амал зиэ судентхэр мэфэкIым щычэфыгъэх, площадкэхэр ашыгъэшгэйонэу къаплыхъягъэх.

ГЬОНЭЖЫКЬО Сэтэнай.

Апэрэ едзыгъор рагъэжъагъ

Сэкъатныгъэ зиэхэ кIэлэцIыкъухэм ятворчествэ къызщаагъэльэгъорэ республикэ фестивалэу «Шаг навстречу!» зыфиорэм иапэрэ (хэшыпыкын) едзыгъо районхэм ашырагъэжъагъ.

Цыфхэм социальнэ фэло-фа-шIехэр афэгъэцэлгээнхэмкэ комплекснэ гупчехэр районхэм ашызхэм ялофышIехэм ар га-тъекъокы.

Хабзэ зэрэхъуягъэу, ильэс къэс мы юфтихъабзэр Адыгэ Республиком юфшIэнхэмкэ

ыкIи социальнэ хэхъоныгъэхэмкэ и Министерствэ зэхечэ. Аш имурадыр зипсауныгъэ зэшчкъогъэхэ кIэлэцIыкъухэм ятворческэ амалхэр къагъэльэгъонхэр, джыре щылакъем зыкъыхагъотэнхэмкэ ЫпыIэгъу афэхъуягъэныр ары.

Мы фестивалым хэлажэхэрэм мэфэкI шыыпкъэу ар альйтэ. Ильэси 7-м къыщегъэжъагъэу ильэс 18-м нэс зыныбжэ нэбгыри 100-м ехүмющ къекъяланэ. ЛъэныкъуиплыкIэ зыкъагъэльэгъон альэкъы: ордэйоныр, музыкальнэ Ы-

мэ-псымэхэм къягъэлгээныр, къешъоныр, Ыпэшысэхэм яшын.

Текноныгъэ къыдэзыххэрэми хэлажэхэрэми щытху тхылхэмрэ нэпэепль шуухафтывнхэмрэ аратых.

Хэшыпыкын едзыгъом къа-

щыхэшьщхэр ары республике зэнэкъохум хэлэжэштхэр. Фестивалэу «Шаг навстречу!» зыфиорэр чъэпьюгъум и 31-м Адыгэ Республиком и Къэралыгъо филармоние щыклоцт.

Банл бол Суперлигээр

АПЭ ИШЬЫЩХЭМ АЩЫЩ

Урысыем баскетболымкэ изэнэкьюку хэлэжьэрэ Мыеекъопэ клубэу «Динамо-МГТУ-м» итренер шхьаэу, Адыгэ Республиком изаслуженнэ тренерэу Андрей Синельниковым 2018 — 2019-рэ ильэс ешлэгтүррагъэжьэнэм ыпэктэ гүшүэгтү тыфэхьуг.

— Суперлигэм ия 2-рэ купхэтэу «Динамо-МГТУ-р» Урысыем и Кубок къыдэхьгъэнэм, хэгъэгум изэнэкьюку ахэлэжьэшт, — къытиуагь Андрей Синельниковым. — Кубокым фэгъэхьыг эшлэгтүхэр Ионыгъом и 27-м Ставрополь щаублэштых.

— Андрей, «Динамо-МГТУ-м» зэхжокыныг эзүү фэхъугъэхэм тигъэзетеджэхэр къактэупчэх.

— Урысыем икомандэхэм аашешэнхэу хэкыжьыгъэхэм спортышом гъэхъагэ щашынэу сафэльто. Ацэхэр къесымыоми хууцтуу сэлъытэ.

— Къежуягъэблэгъагъэхэм тащыгъэгъязаа.

— Дэгъюу ешлэнхэ зыльэкынхэм ахэсэлэлти Юрий Кочневыр. Ар «Динамо» Ставрополь къыхэтгыг. Хъакъунэ Русълан Адыгейим ибаскетбол щашэ. Аужырэ ильэсэм Русълан Венгрием щешшагь. Мыеекъуапэ зэрэшангуягъэр къыдэлти, дгэсэнгээ клаалэр тикомандэ къедгъэблэгъэжьыг.

— Ныжжыкылабэ «Динамо-МГТУ-м» шъуштагъэ.

— Адыгэ Республиком иеджаплэхэм ашагъэсагъэхэр тинэплэгтэу итих. Яэпээсэныг эхэзгэхъонхэ зыльэкынхэу, клубым непэ нахь ишцкылагъэхэу тлъитэхэрр «Динамо-МГТУ-м» тштагъэх. Гуетынгээ ахэлэу юфзыдашэжьы, командэм пытэу къыхууцоштхэу тэгүгээ.

— Кирилл Майборода, Александар Милютинир нахь ныбжыкылакхэм ашыщых.

— Зыцэ къеплуагъэхэр 2017 — 2018-рэ ильэс ешлэгтүм чанэу хэлэжьагъэх. Адыгейим икелэ-еджаклохэу баскетболым яшыпкээу пыльхэм талпэки талынхэлэшт.

— Суперлигэм ия 2-рэ куп командэ лъэшхэр хэтых. Апэрэ чыпилэхэм афэбэнэштхэр къа-хэгъэштгыгъуаехэр олььита?

— Спортым пэшорыгъэшшэу ситегүшүйнээр сишэнэп, ау упчэйм джэуап къестыжын. «Уфимец» Уфа, «Тамбов» Тамбов хэку, «Руна-Баскет» Москва, «Чебоксарские Ястребы» Че-

боксары, Суперлигэм къыхэкынжыгъэ «Рязань» Рязань нахь къахэсэгъэзых.

— «Динамо-МГТУ-р» сыйфэдэ чыпила зыфэбэнэштэр?

— Апэ ишьышт команди 5-мэ тахэфэнэм тыфэбэнэшт. Баскетболыр зыштогъэшэгъонхэр, къытфэгумэхээр дгэгушохэ штойгыг.

— Шъуишишлэгъухэр Мыеекъуапэ щыклоштхэр тыдэ щызэхаштхэр?

— Спортым Унэшхуу «Ошьутенэм» тизэлукээгъухэр щызэхаштхэр. Зэлукээгъухэм ялтыхэ зыштогъохэр къалэм спорт еджалэу N 2-м къызызэрэу-

гъоих, тэ ыпкэ айтымыхэу автобускэ зэтэшэх. «Ошьутенэм» илашшэу Джарымэкъю Юсыф тыфэраз, гъэзетымки «тхъаугэгэлээсэу» етложы тштойгыг. Ешлэгъухэр зышкылошт унэр дахэу зэтэргэгээсэхьагь, таблор зэвлахууг. Спортым пыльхэм яшкыгээхэр нахь игээхэлтигээу къыбархэр нахь игээхэлтигээу къытыратхэштых, ыгээхэлтигээштых.

— Андрей, ильэс ешлэгтүр чыэпьюгъум и 18-м ежкугъэжьэшт. Шъуимурадхэр къижудэхъунхэр шъуфэсэо.

— Тхъаугэгээсэу. Сурэтым итхэр: «Динамо-МГТУ-м» хэтхэр.

- 19 — Аджей Эмануил
- 21 — Еремин Николай
- 22 — Кочнев Юрий.
- Синельников Андрей — тренер шхьаал.
- Гапошин Артем — тренер.
- Шъунаэ тешүудэ: ешлаклохэм яномерхэу майкхэм атедзагъэхэр пчагъэхэм къагъэльяа.

Зэдешлэштхэр

1. «Динамо-МГТУ» Мыеекъуапэ
2. «Тамбов» Тамбов хэку
3. «Руна-Баскет» Москва
4. «Динамо» Магнитогорск

5. «Нефтехимик» Тобольск
6. «Локомотив-Кубань» Краснодар
7. «Алтай Баскет» Алтай край
8. «Уфимец» Уфа
9. «Чебоксарские Ястребы» Чебоксары
10. «Рязань» Рязань
11. БК «Арсенал» Тула
12. «Динамо» Ставрополь
13. «Эльбрус» Щэрдэжэскъал

Командэхэр къеклохыгъуи 4-м щызэнэхъоштых.

Купым апэрэ чыпилэр къыщыдээзыхырэр Суперлигэм хэхьашт.

Зэлукээгъухэр

- «Динамо-МГТУ» — «Локомотив-Кубань»
 «Динамо» Ст — «Эльбрус»
 «Зенит» С.-П. — «Руна-Баскет».
 Купым апэрэ чыпилэр къыщыдээзыхырэр зэнэкьюку щылтыклошт.

Урысыем и Кубок

Ионыгъом и 27-м къыщыублагъэу чыэпьюгъум и 2-м нэс Урысыем баскетболымкэ и Кубок къыдэхьгъэхэм фэгъэхьыг эшлэгтүр къытфэгумэхээр Ставрополь щыклоштых.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.

Зэхэзыщагъэр
ыкыдэзэгъэкъыэр:

Адыгэ Республиком лъялкъи Иофхэмкээ, Иэлкъиб къэралхэм ашылпсэурэ тильэлкъэгъухэм адьярээ зэхъынгъэхмкээ ыкыдэзэгъэкъыэр иамалхэмкээ и Комитет

Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдышыэр:
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къайхыэр А4-къэ заджэхэр тхъапхэу зипчъагъэхм 5-м емыхъухэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлжээ, шрифтыр 12-м нахь цыкынэу Ѣытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхъыгъэхэр редакцием зэхъегъэжъохых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр:
Урысыем Федерацием хэутын Иофхэмкээ, телевидениехъэмкээ ыкыдэзэгъэкъыэр Иэлкъиб амалхэмкээ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэл гъэрорышлал, зэраушыхъятыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкімкі
пчагъэр
4075
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2402

Хэутынм узьшикээтхэнэу Ѣытэхъэх
тэр
Сыхатыр 18.00

Зыщыхаутырэр
уахъэт
Сыхатыр 18.00

Редактор
шхьаал
ипшээрьлхэр
зыгъэцакъэр
Мэшлэкъо
С. А.

Пшьедэжъохъ
зыхъырэ секретарыр

Хъурмэ
Х. Х.

